

Repertoriul jurisprudenței

Cauzele conexate C-529/18 P și C-531/18 P

**PJ
și
PC**

împotriva

Oficiului Uniunii Europene pentru Proprietate Intelectuală

Hotărârea Curții (Camera a treia) din 24 martie 2022

„Recurs – Principiile dreptului Uniunii – Articolul 19 din Statutul Curții de Justiție a Uniunii Europene – Reprezentarea părților în acțiunile directe în fața instanțelor Uniunii – Avocat care are calitatea de terț în raport cu reclamantul – Cerința independenței – Avocat care își desfășoară activitatea în calitate de colaborator într-un cabinet – Articolul 47 din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene”

1. *Procedură jurisdicțională – Cerere de sesizare a instanței – Cerințe de formă – Semnare de către un avocat – Noțiunea de avocat – Interpretare autonomă*
[Statutul Curții de Justiție, art. 19 al treilea paragraf; Regulamentul de procedură al Tribunalului, art. 51 alin. (1)]

(a se vedea punctele 58 și 60)

2. *Procedură jurisdicțională – Cerere de sesizare a instanței – Cerințe de formă – Condiții privind semnatarul – Calitatea de terț în raport cu părțile – Parte reprezentată de un avocat angajat de o entitate aflată în legătură cu partea – Parte care poate exercita un control efectiv asupra avocatului – Nerespectarea cerinței independenței*
(Statutul Curții de Justiție, art. 19)

(a se vedea punctele 61-69, 72, 74 și 79-81)

3. *Procedură jurisdicțională – Cerere de sesizare a instanței – Cerințe de formă – Condiții privind semnatarul – Calitatea de terț în raport cu părțile – Reprezentare de către un avocat care nu are calitate de terț – Inadmisibilitate – Îndreptarea neregularităților după expirarea termenului de introducere a acțiunii – Inadmisibilitate*
[Statutul Curții de Justiție, art. 19 al treilea paragraf și art. 21 al doilea paragraf; Regulamentul de procedură al Tribunalului, art. 55 alin. (1) și (3) și art. 78 alin. (6)]

(a se vedea punctele 88-90)

Rezumat

PJ era titularul mărcii Uniunii Europene verbale Erdmann & Rossi. În urma unei cereri de declarare a nulității formulate de Erdmann & Rossi GmbH, Oficiul Uniunii Europene pentru Proprietate Intelectuală (EUIPO) a anulat această marcă.

PJ a introdus o acțiune în anularea acestei decizii la Tribunal. Cererea de sesizare a instanței era semnată de domnul S. Tribunalul a amintit că cerința independenței avocatului implică lipsa oricărui raport de muncă între acesta din urmă și clientul său. Acesta a adăugat că avocatul unei părți nu trebuie nici să aibă o legătură personală cu cauza sau să întrețină raporturi economice sau structurale cu clientul.

În speță, după ce a arătat că PJ era cofondator și unul dintre cei doi asociați ai cabinetului de avocați pe care îl mandatase pentru a-i asigura reprezentarea prin intermediul domnului S, care a intervenit în numele acestui cabinet, Tribunalul a respins acțiunea ca inadmisibilă, pentru motivul că cererea de sesizare a instanței nu fusese semnată de un avocat independent¹.

Curtea respinge recursul lui PJ și consideră, prin substituie de motive, că legăturile existente între avocat, colaborator într-un cabinet de avocatură, și clientul său, coasociat și membru fondator al aceluiași cabinet, aduc în mod vădit atingere independenței avocatului².

Aprecierea Curții

Mai întâi, Curtea amintește că o parte nu este autorizată să exercite ea însăși acțiunea în fața unei instanțe a Uniunii, ci trebuie să recurgă la serviciile unui terț. Reprezentarea în justiție nu poate fi asigurată decât de un avocat, pentru a proteja și a apăra în condiții optime interesele mandantului, în deplină independență, precum și cu respectarea legii și a normelor profesionale și deontologice.

În această privință, independența avocatului trebuie să fie înțeleasă nu ca lipsa oricărei legături a avocatului cu clientul său, ci doar a celor care aduc în mod vădit atingere capacității sale de a-și asigura misiunea de apărare servind în condiții optime interesele clientului său.

În continuare, Curtea subliniază că situațiile de inadmisibilitate din cauza unei deficiențe în misiunea de reprezentare trebuie să fie limitate la ipotezele în care rezultă în mod vădit că avocatul nu este în măsură să își asigure misiunea de apărare servind în condiții optime interesele clientului său. Astfel, simpla existență a unei legături contractuale de drept civil între un avocat și clientul său este insuficientă pentru a considera că acest avocat se află într-o situație care aduce în mod vădit atingere capacității sale de a apăra interesele clientului său.

În sfârșit, Curtea arată că trebuie să se prezume că un avocat colaborator într-un cabinet, chiar dacă își exercită profesia în cadrul unui contract de muncă, îndeplinește aceleași cerințe de independență precum un avocat care exercită profesia în mod individual sau ca asociat într-un cabinet. Cu toate acestea, trebuie efectuată o distincție în funcție de situația clientului reprezentat.

¹ Ordonanța din 30 mai 2018, PJ/EUIPO - Erdmann & Rossi (Erdmann & Rossi) (T-664/16, EU:T:2018:517).

² În sensul articolului 19 al treilea paragraf din Statutul Curții de Justiție a Uniunii Europene.

Astfel, situația în care clientul este o persoană fizică sau juridică terță în raport cu cabinetul de avocatură în care colaboratorul în cauză își exercită funcțiile nu ridică probleme deosebite de independență. Situația este diferită în ceea ce privește cazul în care clientul, persoană fizică, este el însuși coasociat și membru fondator al cabinetului de avocați și, prin urmare, poate exercita un control efectiv asupra colaboratorului. În acest din urmă caz, trebuie să se considere că legăturile care există între avocatul colaborator și asociatul client sunt de așa natură încât aduc în mod vădit atingere independenței avocatului.